

Memo

Aan Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Van Karolus Kraan, Hardy van de Ven, Liza van Dam
Onderwerp Verzuim bij pakketbezorgers

www.tno.nl
hardyvandeven@tno.nl
06-46160108

Datum
22 december 2025
Onze referentie
TNO 2025 M13169

Aanleiding

Naar aanleiding van een uitzending van Kassa over pakketbezorging¹ zijn er Kamervragen gesteld over het verzuim van pakketbezorgers, namelijk: "Herkent u het in de uitzending geschetste beeld dat 65% van de pakketbezorgers zich ziekmeldt vanwege de zware werkdruk en de zware pakketten? Hoe verhoudt dit zich tot het aandeel ziekmeldingen in vergelijkbare branches?". Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft daarop TNO gevraagd om op basis van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden vragen over het verzuim van pakketbezorgers en de verzuimredenen te vergelijken met vergelijkbare beroepen en de rest van Nederland.

Methode

De analyses zijn uitgevoerd op de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) van TNO en CBS. De NEA is een jaarlijks grootschalig vragenlijstonderzoek naar o.a. arbeidsomstandigheden, duurzame inzetbaarheid, productiviteit en innovatie onder werknemers in Nederland. Jaarlijks vullen bijna 60.000 werknemers de vragenlijst in. Door weging worden de cijfers representatief gemaakt voor de Nederlandse werknemerspopulatie. De grote – willekeurige – steekproef in combinatie met de weging maakt het mogelijk om op basis van de NEA valide uitspraken te doen over alle werknemers van Nederland (zie Mars et al. (2025) voor meer informatie over de methodologie van de NEA).

Uitkomstmaten

In de analyse hebben we de volgende standaard NEA-vragen geselecteerd als uitkomstvariabelen:

- Verzuim:
 - o Afgelopen 12 maanden verzuimd (ja/nee).
 - o Individueel verzuimpercentage (deeltijd gecorrigeerd).
 - o Totaal aantal verzuimdagen afgelopen 12 maanden.
- Verzuim werkgerelateerd:
 - o Respondenten die aangeven te hebben verzuimd, krijgen de vraag of de laatste verzuim-episode hoofdzakelijk of deels door het werk komt. Alleen werknemers die hebben aangegeven in de afgelopen 12 maanden te hebben verzuimd zijn hierin meegenomen.
- Reden werkgerelateerd verzuim:
 - o Respondenten die aangeven dat de laatste verzuimepisode hoofdzakelijk of deels door het werk is gekomen, krijgen de vraag wat de belangrijkste werkgerelateerde reden hiervoor was.

Vergelijkingen

Hoewel in de Kamervragen wordt gesproken over een vergelijking met andere branches, is gekozen om de indeling in (vergelijking)groepen te maken op basis van beroepen. Een beroepsgroep is qua werkzaamheden en arbeidsomstandigheden homogener dan een branche of sector. Zo wordt bijvoorbeeld in de sector vervoer en logistiek naast pakketbezorgers ook het kantoorpersoneel meegenomen. Voor de vergelijkingen zijn drie groepen gemaakt op basis van een internationale standaard voor het indelen van beroepen ([ISCO](#)):

¹ Kassa-uitzending 29 november 2025. 'Zijn pakketpunten aan huis de oplossing voor drukte in pakketbezorging?'

- De centrale onderzoeksgroep zijn pakketbezorgers in loondienst: deze groep is gebaseerd op de beroepsgroep chauffeurs auto's en bestelwagens (ISCO 8322). Deze beroepsgroep omvat o.a. chauffeur bestelauto/bezorger, koeriersdienst, pakketdienst en taxichauffeurs. Om de gewenste doelgroep van pakketbezorgers zo dicht mogelijk te benaderen, hebben we alleen respondenten meegenomen met dit beroep én die werkzaam zijn in de sector 'Post en koeriers' (SBI 5300-5302). Respondenten die werken als chauffeur, maar werkzaam zijn in een andere sector zijn daarmee geëxcludeerd (en dus ook de taxichauffeurs).
- Op basis van een expertoordeel hebben we enkele beroepen waarin vergelijkbare werkzaamheden worden uitgevoerd, samengevoegd tot een referentiegroep. Voorbeeldberoepen die hierin zijn meegenomen zijn onder andere vrachtwagenchauffeurs, postbodes en -sorteerders en laders/lossers². In de analyses van de verzuimverschillen vergelijken we de centrale onderzoeksgroep met deze referentiegroep van vergelijkbare beroepen.
- De derde categorie is de rest van Nederland. Dit betreft alle respondenten die niet werkzaam zijn als chauffeurs van auto's en bestelwagens in de sector post en koeriers. De rest van Nederland is inclusief de referentiegroep. We voeren ook een analyse uit waarin we de centrale onderzoeksgroep vergelijken met deze (derde) categorie.

Analyses

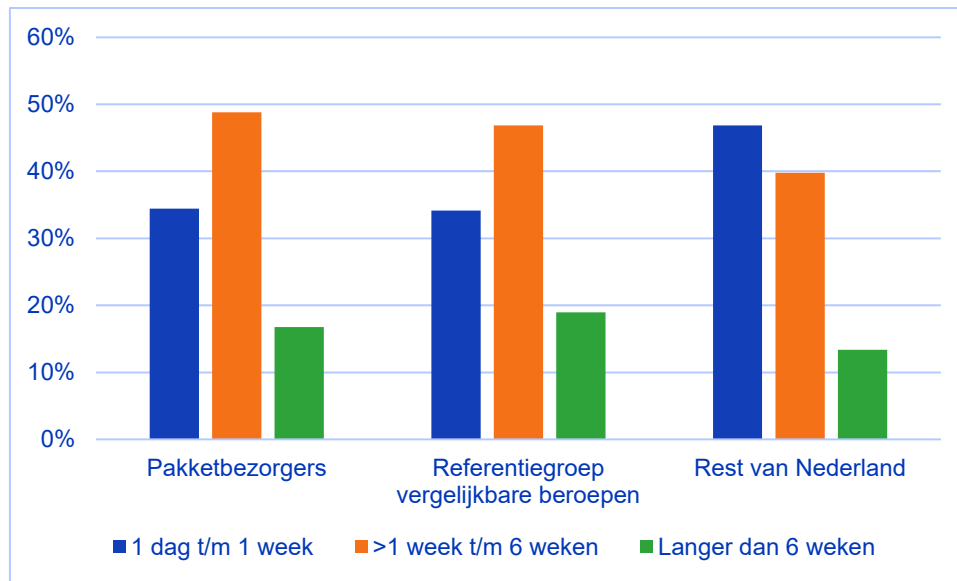
Doordat er in deze analyse naar een vrij specifieke centrale onderzoeksgroep wordt gekeken met een relatief kleine omvang ('pakketbezorgers') en een deel van de vragen alleen aan een selectie van de respondenten is gesteld (bijv. die verzuimd hebben), was het nodig om meerdere NEA-jaargangen samen te voegen om betrouwbare en valide resultaten te presenteren. Voor de huidige analyses zijn daarom de jaren 2022, 2023 en 2024 samengevoegd. In de analyses zijn pakketbezorgers afzonderlijk vergeleken met 1) vergelijkbare beroepen en 2) met de rest van Nederland. Verschillen zijn getoetst op significantie ($p < 0,05$) en effectgrootte (Cohen's $d \geq 0,20$). In de tabellen is een groot en significant verschil weergegeven met een dicht driehoekje (▲ en ▼) en een klein maar significant verschil met een open driehoekje (Δ en ∇). Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test. Gemiddelden zijn getoetst met de t-test.

Resultaten

Van de pakketbezorgers geeft 48 procent aan in de afgelopen 12 maanden te hebben verzuimd. Dit is even veel als in de referentiegroep, maar wel lager dan in de rest van Nederland (53 procent). Het verzuimpercentage van de pakketbezorgers is met 4,7% lager dan bij vergelijkbare beroepen (5,7%) en de rest van Nederland (5,0%), maar de verschillen zijn niet statistisch significant.

De verdeling in het totale aantal verzuimdagen verschilt nauwelijks tussen de pakketbezorgers en vergelijkbare beroepen, maar wel met de rest van Nederland. Het aandeel pakketbezorgers dat kort heeft verzuimd (1 dag t/m 1 week), ligt met 34 procent lager dan de 47 procent van de rest van Nederland. Daarentegen is het aandeel pakketbezorgers hoger dan in de rest van Nederland als het gaat om de groep met 1 week t/m 6 weken verzuim en het aandeel langverzuimers (verzuim van meer dan 6 weken).

² Voor de referentiegroep zijn de volgende ISCO-codes geselecteerd: postboden en postsorteerders (ISCO 4412), vrachtwagenchauffeurs (ISCO 8332), fietskoeriers en fietstaxichauffeurs (ISCO 9331); chauffeurs van auto's, taxi's en bestelwagens (ISCO 8322) binnen sector vervoer per taxi (SBI 49320); laders en lossers (ISCO 9333) binnen sector expediteurs, cargadoors, bevrachters en andere tussenpersonen in het goederenvervoer (SBI 52291).

Figuur 1. Verdeling totaal aantal verzuimdagen Bron: NEA 2022-2024 (TNO/CBS).

De groepen verschillen niet statistisch van elkaar in het aandeel van het verzuim dat (deels of hoofdzakelijk) werkgerelateerd is. In alle drie de groepen geeft om en nabij een kwart aan dat het laatste verzuim werkgerelateerd was. Dat betekent dat driekwart van het laatste verzuim *niet* werkgerelateerd was.

Pakketbezorgers noemen als belangrijkste reden voor het werkgerelateerde verzuim dat het werk lichamelijk te zwaar is (37 procent), gevolgd door een te hoge werkdruk (23 procent). Daarmee liggen deze percentages voor pakketbezorgers hoger dan voor vergelijkbare beroepen. Daar geeft 25 procent lichamelijk te zwaar werk aan als de belangrijkste verzuimreden, gevolgd door 11 procent die het verzuim wijt aan een te hoge werkdruk. Ook in de rest van Nederland ligt het aandeel met lichamelijk te zwaar werk als belangrijkste reden een stuk lager (11 procent). Als het gaat om te hoge werkdruk is er geen statistisch significant verschil te zien tussen pakketbezorgers en de rest van Nederland.

Figuur 2. Belangrijkste werkgerelateerde reden van het laatste verzuim (subgroep: verzuim hoofdzakelijk of deels gevolg van werk). Bron: NEA 2022-2024 (TNO/CBS).

Conclusie

In deze notitie is 1) het verzuim, 2) welk aandeel daarvan werkgerelateerd is en 3) wat de belangrijkste werkgerelateerde verzuimredenen zijn, op een rij gezet voor pakketbezorgers (in deze analyses gedefinieerd als chauffeurs van auto's en bestelwagens in de sector post en koeriers) in loondienst en zijn deze vergeleken met een referentiegroep van werknemers met vergelijkbare beroepen en met de rest van de werknemers in Nederland. Over het algemeen zijn er weinig verschillen in de *omvang van het verzuim* tussen de drie groepen. Ook het aandeel verzuim dat volgens respondenten het *gevolg is van hun werk*, is met om en nabij een kwart nagenoeg gelijk tussen de groepen. Dat betekent dat driekwart van het verzuim niet werkgerelateerd is. Wel zijn er verschillen in de *belangrijkste reden voor het aandeel van werkgerelateerd verzuim*. Pakketbezorgers geven vaker dan de werknemers in vergelijkbare beroepen en de rest van Nederland aan dat werkgerelateerd verzuim komt door een te zware lichamelijke belasting. Vergeleken met vergelijkbare beroepen geven ze ook vaker aan dat het verzuim komt door een te hoge werkdruk.

De analyses in deze notities betreffen zogenaamde univariate analyses op een cross-sectionele dataset. Er is geen rekening gehouden met andere mogelijk interfererende variabelen. Zo weten we bijvoorbeeld dat de gezondheid en leeftijd ook een rol spelen bij verzuim. Daarnaast zijn alle vragen in deze notitie op hetzelfde moment uitgevraagd en kunnen we geen uitspraken doen over causaliteit. De respondenten betreffen pakketbezorgers in loondienst. Een deel van de pakketbezorgers werkt als zelfstandig ondernemer. Door onder andere verschillen in Arbo-wetgeving en het bedrijfsmodel – zoals de mogelijkheid van (sub)onderaannemerschap – kunnen de resultaten van deze notitie niet een-op-een vertaald worden naar zelfstandige pakketbezorgers.

Referentie

Mars, G.M.J., van den Heuvel, S.G., Knops, J.C.M., de Vroome, E.M.M., Pleijers, A.J.S.F., van Dam, L.M.C., & Gommans, G.M. (2025). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) 2024 – Onderzoeksbeschrijving. Te raadplegen via [Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden \(NEA\) 2024 - Onderzoeksbeschrijving | CBS](#)

Bijlage: Resultaten verzuim, aandeel werkgerelateerd verzuim en belangrijkste redenen werkgerelateerd verzuim

Kolompercentages	Totaal	Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) vs Referentie		Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) vs Alle overige beroepen	
		Pakketbezorgers: Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) [23,2%]	Referentie: postboden/-sorteerders, fietskoeriers, (fiets)taxi- /vrachtwagen- chauffeurs, laders/lossers goederenvervoer [76,8%]	Pakketbezorgers: Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) [0,65%]	Alle overige beroepen [99,4%]
Heeft u de afgelopen 12 maanden weleens verzuimd?					
· Ja	53,3%	48,1%	47,9%	48,1%▼	53,4%Δ
· Nee	46,7%	51,9%	52,1%	51,9%Δ	46,6%▼
- Proportionele-N	187.538	1.211	4.009	1.211	185.428
• Individueel ziekteverzuimpercentage (deeltijdgecorrigeerd) [Gemiddelde] [Range: 0–100]	4,94	4,74	5,67	4,74	4,95
- Proportionele-N	179.491	1.143	3.749	1.143	177.513
• Aantal dagen of weken verzuimd in de laatste 12 maanden (niet noodzakelijk aaneensluitend) [Subgroep: Verzuimers]					
· 1 dag t/m 1 week	46,8%	34,4%	34,2%	34,4%▼	46,8%▲
· >1 week t/m 6 weken	39,8%	48,8%	46,9%	48,8%Δ	39,8%▼
· >6 weken t/m 13 weken	5,4%	8,1%	7,8%	8,1%Δ	5,3%▼
· >13 weken t/m 26 weken	3,9%	5,2%	5,0%	5,2%	3,9%
· >26 weken t/m 52 weken	4,2%	3,4%▼	6,1%Δ	3,4%	4,2%
- Proportionele-N	91.902	515	1.662	515	91.066
• Aantal dagen of weken verzuimd in de laatste 12 maanden (niet noodzakelijk aaneensluitend) [Subgroep: Verzuimers]					
· 1 dag t/m 1 week	46,8%	34,4%	34,2%	34,4%▼	46,8%▲
· >1 week t/m 6 weken	39,8%	48,8%	46,9%	48,8%Δ	39,8%▼
· Langer dan 6 weken	13,4%	16,7%	19,0%	16,7%Δ	13,4%▼
- Proportionele-N	91.902	515	1.662	515	91.066

Kolompercentages	Totaal	Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) vs Referentie		Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) vs Alle overige beroepen	
		Pakketbezorgers: Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) [23,2%]	Referentie: postboden/-sorteerders, fietskoeriers, (fiets)taxi- /vrachtwagen- chauffeurs, laders/lossers goederenvervoer [76,8%]	Pakketbezorgers: Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) [0,65%]	Alle overige beroepen [99,4%]
• Verzuimduur van de laatste verzuimepisode (eventueel langer dan 12 maanden geleden) [Excl. 'Nog nooit verzuimd']					
· 1 dag t/m 1 week	73,3%	63,6%	60,5%	63,6%▼	73,3%▲
· >1 week t/m 6 weken	18,2%	26,0%	26,7%	26,0%Δ	18,2%▽
· >6 weken t/m 13 weken	3,0%	4,6%	5,1%	4,6%Δ	3,0%▽
· >13 weken t/m 26 weken	2,6%	3,0%	3,0%	3,0%	2,6%
· >26 weken t/m 52 weken	1,9%	1,5%▽	3,0%Δ	1,5%	1,9%
· Meer dan een jaar	1,1%	1,3%	1,8%	1,3%	1,1%
- Proportionele-N	151.608	874	2.993	874	150.234
• Verzuimduur van de laatste verzuimepisode (eventueel langer dan 12 maanden geleden) [Excl. 'Nog nooit verzuimd']					
· 1 dag t/m 1 week	73,3%	63,6%	60,5%	63,6%▼	73,3%▲
· >1 week t/m 6 weken	18,2%	26,0%	26,7%	26,0%Δ	18,2%▽
· Langer dan 6 weken	8,5%	10,3%▽	12,9%Δ	10,3%	8,5%
- Proportionele-N	151.608	874	2.993	874	150.234
Was de laatste verzuimepisode werkgerelateerd? [Subgroep: Laatste 12 maanden verzuimd]					
· Hoofdzakelijk gevolg van mijn werk	7,7%	12,4%	10,9%	12,4%Δ	7,6%▽
· Voor een deel gevolg van mijn werk	14,0%	12,2%	15,4%	12,2%	14,0%
· Geen gevolg van mijn werk	72,0%	67,1%	63,9%	67,1%▽	72,1%Δ
· Weet ik niet	6,4%	8,3%	9,8%	8,3%	6,3%
- Proportionele-N	95.132	537	1.763	537	94.273
Was de laatste verzuimepisode werkgerelateerd? [Subgroep: Laatste 12 maanden verzuimd]					
· Niet werkgerelateerd/weet niet	78,4%	75,3%	73,7%	75,3%	78,4%

Kolompercentages	Totaal	Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) vs Referentie		Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) vs Alle overige beroepen	
		Pakketbezorgers: Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) [23,2%]	Referentie: postboden/-sorteerders, fietskoeriers, (fiets)taxi- /vrachtwagen- chauffeurs, laders/lossers goederenvervoer [76,8%]	Pakketbezorgers: Chauffeurs auto's en bestelwagens (post en koeriers) [0,65%]	Alle overige beroepen [99,4%]
· Gedeeltelijk of hoofdzakelijk werkgerelateerd	21,6%	24,7%	26,3%	24,7%	21,6%
- Proportionele-N	95.132	537	1.763	537	94.273
Wat was de belangrijkste reden van de klachten die werden veroorzaakt door uw werk? [Subgroep: Geheel of gedeeltelijk door werk]					
· Te hoge werkdruk	27,2%	22,8%▲	11,1%▼	22,8%	27,2%
· Lang dezelfde bewegingen doen	6,1%	6,0%▼	13,1%▲	6,0%	6,1%
· Lang achter de computer werken	5,8%	0,6%	0,2%	0,6%▼	5,8%▲
· Slechte fysieke werkomstandigheden (bijvoorbeeld klimaat, geluid, giftige stoffen)	2,1%	2,4%	3,4%	2,4%	2,1%
· Lichamelijk te zwaar werk	11,7%	36,8%▲	24,8%▼	36,8%▲	11,5%▼
· Emotioneel te zwaar werk	5,0%	1,5%	2,3%	1,5%▼	5,0%▲
· Ruzie, conflict of grensoverschrijdend gedrag	5,7%	3,5%	2,4%	3,5%	5,7%
· Arbeidsongeval of ongeluk	2,8%	9,1%	11,7%	9,1%▲	2,7%▼
· Besmetting op het werk	18,9%	8,1%	9,5%	8,1%▼	19,0%▲
· Iets anders	14,8%	9,2%▼	21,5%▲	9,2%▼	14,8%Δ
- Proportionele-N	29.227	179	715	179	28.903

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 -test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test (horizontale vergelijkingen). ▲ en ▼: $p < 0,05$ en Cohen's $d \geq 0,20$. Δ en ∇: $p < 0,05$ maar Cohen's $d < 0,20$.

